

Wat betere sociologen

De natie heeft een romantische connotatie met een homogeen volk dat samen moeilijkheden overwint, leunt op een roemrucht verleden, en uitkijkt naar een glansrijke toekomst. Het zijn dergelijke beelden waarmee de laatste jaren steeds meer westerse electoraten naar de stembus worden gelokt door politici die beloven de complexiteit van het moderne leven te beantwoorden met eenvoudig klinkende voorstellen.

Populisten zijn slechte sociologen. Met hun simplistische voorstellingen miskennen ze de inherente diversiteit van welke natie dan ook. Zo maken ze duidelijk geen kennis te hebben van bijvoorbeeld de gelaagde sociale geschiedenis van de Zuid-Tirolers die Thomas von der Dunk in dit nummer fraai beschrijft. Zijn *longread* over het ‘homogeen Duitstalige gebied’ dat na WOII ‘met een pennestreek bij Italië werd gevoegd’ voert langs doorgestreepte ansichtkaarten, Optanten en Dableiber richting een heterogene natie.

Sommige politici zijn zich ook niet bewust van het gegeven dat Geert Hofstedes nationale-cultuurbegrip wel erg statisch is, zoals Giorgio Touburg in dit nummer betoogt: er blijkt meer variatie binnen te zijn in landen dan ertussen. En Peter Stevens laat zien dat in een cultuurstrijdgebied als Cyprus een overkoepelende identificatie (‘Cyprioot’) samenhangt met positievere opvattingen over minderheden dan een beperkte (‘Turk’ of ‘Griek’), en dat regels rond uitsluiting en discriminatie beter worden toegepast in meer diverse omgevingen.

In diverse omgevingen is overigens ook meer kans op dubbele marginalisatie, zo laten Melissa Boots c.s. helder zien in een onderzoek naar LHBT-moslims die hun heil zoeken in de digitale wereld. En in Iran ontmoette redacteur Vicky Pettens vrouwen die grenzen aftasten en jongeren die rond de drempels van het internet navigeren. Ten slotte lezen we in het interview met Flip van Doorn over de Bataafse, de klompen- en de tulpenmythes als verzonnen stukjes Nederlands erfgoed. Alleen de polder blijft nog over.

Is de polder dan ook het antwoord op die politici van hierboven? Dat weet ik niet, maar de natie is met dit nummer van Sociologie Magazine wel van een wat grondigere context voorzien. Opdat deze politici, of anders ten minste de mensen in de natie, wellicht wat betere sociologen worden.